Valtio

Hallintovaliokunnan kuuleminen: Tehtävämääräyksestä (HE 137/2025)

4.11.2025

Kari Eskola, neuvottelupäällikkö, OTK, VT

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO

Teema: virkamiesoikeudelliset säännökset - tehtävään määrääminen 1/3

1. JUKO pitää kannatettavana kirjata valtioneuvoston virkamiesten tehtävään määräämistä koskeva menettely lakiin. Hallituksen esitystä voikin pitää korjatussa muodossaan lakiteknisesti hyvätasoisena ja soveltamiskelpoisena.
2. Edelleenkään JUKO ei pidä ensisijaisena tehtävämääräys -menettelyn kirjaamista vain valtioneuvostoa koskevaan lakiin. Oikea paikka säätämiselle olisi Valtion virkamieslaki (19.8.1994/750).

   Koska Valtion virkamieslakia ei kuitenkaan ole tarkoitus lähteä uudistamaan tässä yhteydessä, JUKO esittää, että valiokunta lausuisi käsittelynsä yhteydessä seuraavaa:

   ”Hallintovaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että tehtävään määräämisestä ei ole säädetty yleisesti valtionhallinnossa, vaikka menettelyä käytetäänkin vakiintuneesti monissa virastoissa. Siinä vaiheessa kun Valtion virkamieslakia (19.8.1994/750) uudistetaan, tehtävään määräämisestä, sen tarkkarajaisuudesta ja suhteesta viranhakuun, menettelyyn liittyvistä hyvän hallinnon periaatteista ja oikeusturvakysymyksistä tuleekin säätää kyseisessä yleislaissa.”

Teema: virkamiesoikeudelliset säännökset - tehtävään määrääminen 2/3

4. Hallituksen esitys lähtee siitä, että ministeriö antaa tehtävämääräyksen määräajaksi tai toistaiseksi. Perustelutekstissä on korostettu sitä, ettei määräystä tulisi antaa yli viideksi vuodeksi, mikä vastaa myös valtiovarainministeriön nykyistä ei-sitovaa ohjeistusta. Onko mahdollisuus toistaiseksi voimassa olevaan tehtävämääräykseen ongelmaton ja perusteltu?

5. Vaikutusarvioinneissa sivuutetaan se, että tehtävämääräystä käytettäessä muista ministeriöistä ja ministeriöiden alaisesta hallinnosta ei ole mahdollista hakea kyseisiin tehtäviin, koska ne eivät tule avoimeen viranhakuun. Valtionhallinnon kehittämisen kannalta erityisen toivottavaa olisi, että käytännön viranomaistyötä tekevältä virastotasolta, voisi päästä nousemaan ministeriötason tehtäviin. Tätä hallituksen esitys ei ota huomioon ja JUKO esittääkin, että valiokunta kiinnittäisi huomiota laajempaan urakiertoon, mikä mahdollistuu vain avoimessa viranhaussa.

•

Teema: virkamiesoikeudelliset säännökset - tehtävään määrääminen 3/3

6. Tehtävään määräämisellä virkamies saa tyypillisesti korkeamman organisatorisen aseman, johtamistehtävän tai merkittäviä lisävastuita asiantuntijatehtäväänsä sekä näitä vastaavan toimivallan. Siksi ilmoittautumismenettelyä käytettäessä tulisi viranhakua mukaillen vastaavasti ilmoittaa noudatettavista palvelussuhteen ehdoista kuten palkkauksesta.

JUKO esittää, että hallintovaliokunta tekisikin lausunnossaan esityksen lisäyksestä hallituksen esitykseen 26d §:n 2 momenttiin seuraavasti:

”… Ilmoituksessa on mainittava tehtävän sisältö, kelpoisuusvaatimukset ja menestyksellisen hoitamisen muut edellytykset, mahdollinen vaikutus palvelussuhteen ehtoihin sekä ilmoittautumisen päättymisaika.”

30 v.

JUKO®

Julkisalan koulutettujen
neuvottelujärjestö